

GÁRDONYI ZOLTÁN REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA és AMI

4110. Biharkeresztes, Damjanich u. 21.

Telephely: Biharkeresztes, Kossuth u. 52.

Telefon: 06-54-431-258

Telephely: 06-30-2495215

Email cím: gardonyi.zoltan.iskola@reformatus.hu

Honlap: www.gardonyirefi.hu

Versenyző iskola neve:	
Versenyző iskola települése:	
Versenyző iskola címe, elérhetősége:	
Csapat neve:	
Csapattagok:	
Felkészítő pedagógus neve:	
Felkészítő pedagógus elérhetősége:	

„A SZELÍDEK ÖRÖKSÉGE”

AZ ÉLET VIZE

Komplex tanulmányi verseny

Felső tagozat

2023-2024

II. forduló

Az II. forduló megoldásainak visszaküldési határideje 2024. február 23.

Elérhető pontszám: 173

Sikeres versenyzést kívánunk! ☺

2. Kulcsszavakkal a vízről

Vízről szóló versek kulcsszavait olvashatjátok. Kinek, melyik versében fordulnak elő ezek a szavak, kifejezések?

a) tenger, súlya, mélye, nagyapó, nyugtalanság

Szerző: _____

A vers címe: _____

b) sötétkék sejtelem, szent öröm, büszke bükk, körbefutó hegyek, titkos szerelem

Szerző: _____

A vers címe: _____

c) vér és könny, drága társam, testvér, dúdoljunk, csendesen

Szerző: _____

A vers címe: _____

d) halmok s hegyek, könnyhullatás, patkónyom, kalangya, borongó kedély

Szerző: _____

A vers címe: _____

e) Duna-korzó, vállak bársonya, vásáros bódé, kegyetlen nagyúr

Szerző: _____

A vers címe: _____

f) szürke jég, téli ég, ártalom, áldott, cipruság

Szerző: _____

A vers címe: _____

g) napfény, szennye-bűne, tündértestű egyszerű, igaz imák

Szerző: _____

A vers címe: _____

h) tó, forró nyár, cimboráznék, vízibolha, opál este

Szerző: _____

A vers címe: _____

16 pont/

4. „Anglománia”

a) Mi a neve az Egyesült Királyság leghosszabb folyójának? Milyen hosszú?

2 pont/

b) Melyik Anglia legcsapadékosabb területe? Adjátok meg, hogy hol és mikor mérték a legmagasabb napi csapadékmennyiséget! Mennyi volt ennek az értéke?

4 pont/

c) Kit nevezünk Nessie-nek? Hol él? Mikor említették először?

3 pont/

d) Mikor alkották meg az első igazi gőzgépet? Nevezzétek meg a feltalálóját! Minek a kezdetét jelentette ez a találmány?

3 pont/

e) Mi a neve annak az alagútnak, ami lehetővé teszi a kapcsolattartást Anglia és Franciaország között? Milyen hosszú ez az építmény? Honnan indul, hová érkezik?

4 pont/

f) Soroljatok fel 3 filmcímet, ahol a fent említett alagút szerepel!

3 pont/

5. Egy kis kémia

Karikázzátok be a helyes válasz betűjelét!

1. Földi körülmények között a víz hányféle halmazállapotban fordul elő?
 - a. egy
 - b. kettő
 - c. három

2. Amikor télen a meleg lakásba lépünk, a szemüvegünk bepárásodik. Milyen folyamat zajlik le?
 - a. a víz párolgása
 - b. a víz olvadása
 - c. a vízpára lecsapódása

3. Amikor jégvirág keletkezik az ablakon, akkor ...
 - a. ... a víz megfagy.
 - b. ... a víz elpárolog.
 - c. ... a víz lecsapódik.

4. Melyik hőmérsékletnél a legnagyobb a víz sűrűsége?
 - a. -4 celsius fok
 - b. +4 celsius fok
 - c. 0 celsius fok

5. Melyik tulajdonság nem jellemző a vízre?
 - a. 0 celsius fokon megfagy.
 - b. 0 celsius fokon a legnagyobb a sűrűsége.
 - c. 100 celsius fokon felforr.

6. Miért olyan magas, 100 celsius fok, a víz forráspontja?
 - a. Mert a kicsi vízmolekulák "összekapaszkodnak", ezért kell sok energia az elpárologtatáshoz.
 - b. Mert a vízmolekulák nehezek, sok energia kell az elpárologtatásukhoz.

7. A víz azért különleges anyag, mert hűtés hatására, fagyáskor, a térfogata ...
 - a. ... csökken.
 - b. ... növekszik.

7 pont/

6. Addig jár a korsó...

A víznyerőhelyeket a legkorábbi időktől kezdve óvták. A víz feltörési pontjának védelmére állandó épületeket, kútházakat emeltek. A középkorban már igazi díszkútak születtek.

Nevezzétek meg a képen látható magyarországi díszkútakat! Válaszoljatok a hozzájuk tartozó kérdésekre!

Név: _____

Hol található? _____

Melyek a legfontosabb díszítőelemei?

Név: _____

Hol található? _____

Melyek a legfontosabb díszítőelemei?

Szelídek öröksége II. forduló 2023-2024

Név: _____

Hol található? _____

Melyek a legfontosabb díszítőelemei?

Név: _____

Hol található? _____

Melyek a legfontosabb díszítőelemei?

20 pont/

7. Vizes babonák

A vízhez számtalan babona, szokás kapcsolódik a világ minden táján, így a magyar népi hagyományban is. Milyen hiedelmek kötődnek az alábbi vízhez köthető szokásokhoz? Magyarózzátok meg röviden!

a) vízzel loccsantják le az aratásból hazatérő gazdát

b) Borbála napján gyümölcsfáról vágott ágat tesznek vízbe a lányok a szobában

c) húsvéti locsolkodás szokása

d) ha valaki meghal, a vízzel teli edényeket ki kell üríteni

e) hideg vízben mosakodás az újév kezdetén

f) pohárból kifolyó víz

12 pont/

8. *Verselve versengve*

Írjatok egy verset, amely tartalmazza az alább felsorolt szavakat. A szavak tetszés szerint formázhatók, toldalékolhatók. Egy szó többször is felhasználható, de többletpont nem jár érte. Igyekeztek minden szót felhasználni! Figyeljete a helyesírásra, a rímekre és vers logikai felépítésére!

(Pontozás: minden helyesen beépített szóért 1 pont, továbbá a formai követelmény teljesítéséért további 10 pont szerezhető.)

A szavak: víz, tenger, folyó, kegyelem, vihar, Jónás, száraz, Mózes, hal, Jézus, hajó, eső, Illés, év, engedetlenség, elcsendesedik, gyomor, küldetés, szabadítás, élet

30 pont/

9. Vizes váltó

C	H	A	L	L	E	N	G	E	R	Z	K	U	V	L	É	T	E	N	R
L	E	K	D	E	E	Z	P	Ő	Y	S	A	R	Í	F	V	E	O	A	L
I	D	S	Z	I	V	Á	R	V	Á	N	Y	S	Z	E	Y	G	Ú	T	A
V	E	H	O	W	Ó	S	N	C	S	Z	I	L	Ö	É	K	H	B	O	M
I	D	I	H	I	D	R	O	G	É	N	M	O	N	O	X	I	D	L	Ó
N	E	H	J	É	S	Q	A	B	E	R	C	Y	T	Í	R	R	E	L	D
G	E	T	K	L	L	E	C	C	S	E	R	E	Ő	H	A	O	H	O	N
S	Á	E	D	H	I	J	Ű	C	S	F	A	W	C	A	L	L	I	B	U
T	F	R	N	X	N	A	T	I	R	E	É	U	O	D	L	Ó	T	A	S
O	V	A	I	E	A	E	M	H	A	W	R	K	U	A	I	G	R	J	Y
N	D	Y	A	V	P	R	H	E	Z	Y	A	M	A	G	B	I	A	K	B
E	E	N	G	Ö	A	Í	H	É	V	Í	Z	U	E	Á	M	A	T	Á	S
Í	T	R	A	L	C	Z	E	Y	Z	B	X	E	U	L	U	I	Á	L	E
Á	R	E	R	F	A	P	S	S	E	V	Y	C	A	Y	Y	R	C	T	R
E	U	T	A	W	N	É	B	I	D	S	Í	E	H	L	C	É	I	Ó	O
D	I	U	I	E	S	H	S	U	T	S	A	Z	Á	O	Z	T	Ó	M	C
O	P	J	L	R	Z	F	R	I	Y	L	Á	R	I	K	T	N	E	Z	S
H	H	U	R	R	I	K	Á	N	Z	E	M	A	G	E	L	L	Á	N	W
A	S	I	S	Á	G	L	O	R	Á	P	W	Z	R	Ú	Ó	Z	P	O	Á
T	R	E	G	N	E	T	I	P	Z	S	A	K	O	T	F	E	Z	X	N
B	D	U	R	T	T	A	W	I	K	Á	R	P	M	É	L	Y	S	É	G

Írjátok a meghatározások mellé a kért fogalmat, majd a betűrejtvényben találjátok meg őket, és húzzátok le! Kereshetitek oda - vissza, átlósan felülről lefelé és fordítva - váltva....

1. A hegyekből a gravitáció hatására lassan lecsúszó
jégtömeg: _____
2. A világ egyik legtisztább tengere található itt, 14180 lakossal
bír: _____
3. Az érnél nagyobb, csekély vizű vízfolyás: _____
4. Rövid életű rovar, melynek lárvája három évig él a folyó üledékében, majd nagy tömegben egyszerre repülnek ki, más szóval
rajzanak: _____
5. Ibolyakék, kék, zöld, sárga, narancssárga, vörös színekben
pompázik: _____
6. Folyadékok gőzzé alakulásának folyamata: _____

7. A tengervíz emelkedése: _____
8. A víz kémiai neve: _____
9. A felszíni-, légköri víz mozgásával, eloszlásával foglalkozó tudomány: _____
10. Deutérium-oxid: _____
11. Az egyik „vizes” csillagjegy: _____
12. 2004-ben a világ legjobb ásványvizének választották: _____
13. A világ legmélyebb tava: _____
14. Kanada és az USA határán lévő vízesés: _____
15. A legnagyobb felszínű tó a világon: _____
16. A Föld legmélyebb pontja a Mariana -árokban:
_____ -MÉLYSÉG
17. Híres felfedező, a Kongó egyik vízesését róla nevezték el:

18. Aki elsőként hajózta körbe a Földet: _____
19. Kiszáradás tudományos neve: _____
20. 30 foknál melegebb víz, egyben üdülőhely neve is: _____
21. A világ ötödik legmagasabb vízesése Peruban: _____
22. Trópusi ciklon: _____
23. Korallzátonyokból felépülő gyűrű alakú sziget: _____
24. A leghosszabb fjord a világon: _____
25. A vizes vb legközelebbi helyszíne: _____

25 pont/

